

Bilag 3

**Uddrag af beretning afgivet af Udvalget vedrørende Dansk Sikkerhedspolitik den 24. juni 1991
vedrørende institutioner i en ny sikkerhedsordning**

Det nedenfor anførte »Kapitel 2. FN som garant for den globale sikkerhed« er en del af Socialdemokratiets og Det Radikale Venstres udtalelse i beretningen, som såvel Det Konservative Folkeparti som Venstre, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti tilsluttede sig.

Kapitel 2. FN som garant for den globale sikkerhed

FN har siden sin oprettelse i 1945 været afskåret fra at opfylde sin vigtigste målsætning om at skabe global fred. Årsagerne skal bl.a. findes i modsætningerne mellem Øst og Vest samt Nord og Syd. Med den kolde krigs ophør er der nu en mulighed for, at FN kan komme til at spille den rolle, organisationen var tiltænkt.

I en tid, hvor sikkerhed ikke alene defineres militært, er FN's meget brede emneområde vigtigt. Organisationen har mulighed for at koordinere en global indsats inden for flere områder.

Golf-krigen illustrerede både FN's styrke og svaghed. Det lykkedes i Sikkerhedsrådet at få tilslutning til en række resolutioner, der fordømte Iraks invasion af Kuwait. Mere afgørende var det, at FN's mulighed for at gennemføre en økonomisk blokade og at gribe militært ind i en konflikt blev afprøvet for første gang

med billigelse af samtlige permanente medlemmer af Sikkerhedsrådet. Netop den militære indsats i Golf-krigen afslørede samtidig FN's svaghed. Organisationen er ikke i besiddelse af et militært kommandosystem, som aktivt kan bekæmpe aggression, men er afhængig af medlemmernes egne militære styrker og officerer. Desuden er den mulighed, som findes i FN-pagtens artikel 43 for at indgå sådanne aftaler med medlemsstaterne, hidtil ikke forsøgt udnyttet.

For at leve op til fremtidens krav bør det nu overvejes at give FN's militære stabskomité mulighed for at udfylde de funktioner, der er forudset i FN-pagtens kapitel 7, artikel 45-47.

En udløber af Golf-krigen – Saddam Husseins forfølgelse af det kurdiske mindretal i Irak – demonstrerede en yderligere svaghed ved FN. FN kunne ikke iværksætte beskyttelse af kurderne i Irak. Opgaven har været overladt en række vestlige lande, der selv har taget initiativ til en indsats. I fremtiden er det vigtigt, at FN beslutter, om et medlemslands suverænitet skal tilsidesættes.

Mindretallet opfordrer regeringen til aktivt at arbejde for, at disse formelle muligheder bliver en realitet, jf. at udvalget har anmodet Det Sikkerheds- og Nedrustningspolitiske Udvalg (SNU) om at analysere mulighederne herfor.